

สารธรรมจากพระสูตรตันตปิฎก

ตอนที่ ๒๖ อนัตตาของขั้น ๕

อ.สุกัร ทุมทอง

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒

อนัตตา

อนตฺตา = น + อตฺตา

อตฺตา = ตัวตนเที่ยงแท้ถาวร ยั่งยืน ตายตัว,
สิ่งที่มีอำนาจบันดาล, สิ่งสามารถบังคับบัญชาได้

รูปเป็นอนัตตา

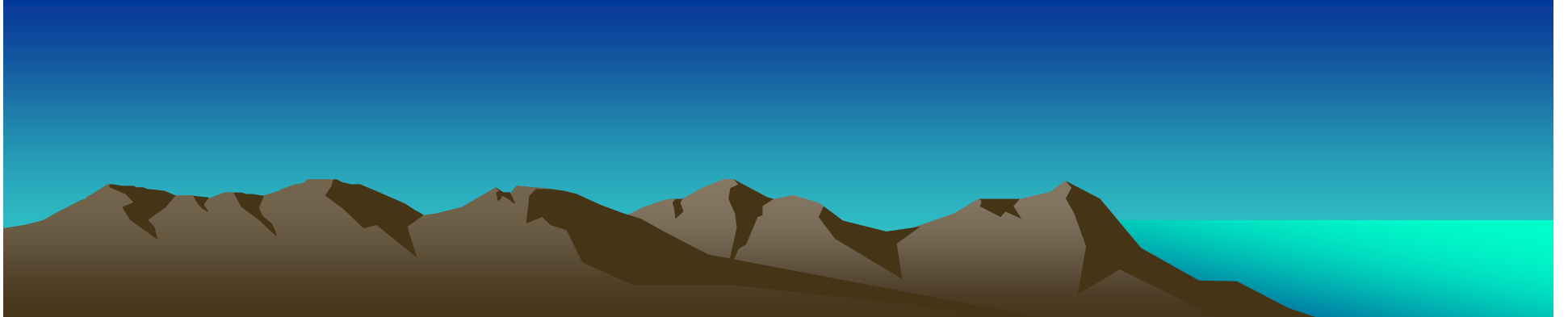
รูปํ ภิกฺขเว อนตฺตา.

รูปญจ หิํ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสุส,

นยิํ รูปํ อาพาธาย สํวตฺเตยฺย,

ลพฺเภถ จ รูปे “เอวํ เม รูปํ โหตุ, เอวํ เม รูปํ มา อโหสิ”ติ.

สังยุตตนิกาย จันฐวาวรรค ๑๗ อนัตตลักขณสูตร

รูปเป็นอนัตตา (ต่อ)

ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว รูปํ อนตฺตา,
ตสฺมา รูปํ อาพาธาย ลํวตฺตติ,
น จ ลพฺภติ รูปे “เอวํ เม รูปํ โหตุ,
เอวํ เม รูปํ มา อโหสิ”ติ

เวทนาเป็นอนัตตา

เวทนา อนัตตา.

เวทนา จ หิทำ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสฺส,

นยิทฺถ เวทนา อาพาธาย สํวตฺเตยฺย,

ลพฺเภถ จ เวทนาย “เอวํ เม เวทนา โหตุ,

เอวํ เม เวทนา มา อโหสิ”ติ.

เวทนาเป็นอนัตตา (ต่อ)

ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว เวทนา อนตฺตา,
ตสฺมา เวทนา อาพาธาย สํวตฺตติ,
น จ ลพฺภติ เวทนาย “เอวํ เม เวทนา โหตุ,
เอวํ เม เวทนา มา อโหสิ”ติ.

สณฺญา อนตฺตา ... สงฺขารา อนตฺตา ...

วิญญานเป็นอนัตตา

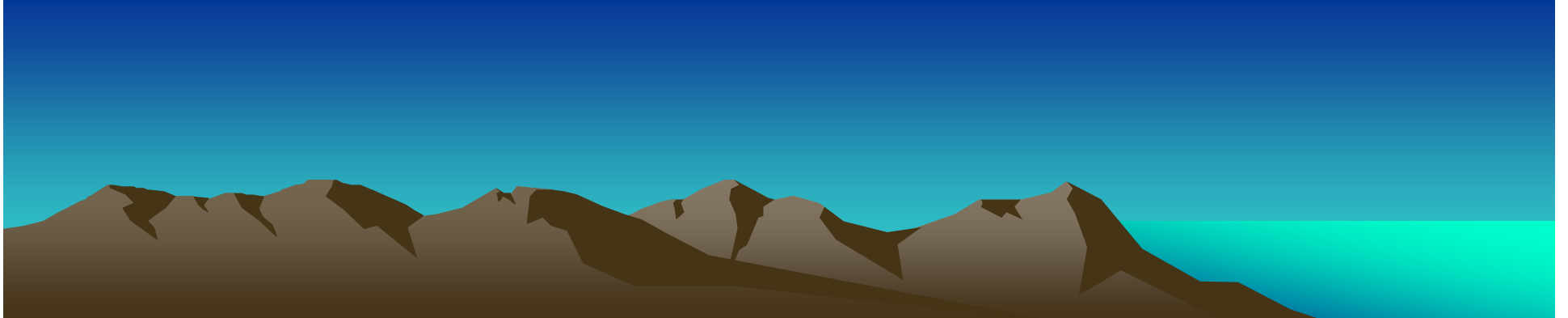
วิญญานํ อนตฺตา.

วิญญานญจ หิทำ ภิกฺขเว อตฺตา อภวิสฺส,

นยิทํ วิญญานํ อาพาธาย สํวตฺเตยฺย,

ลพฺเภถ จ วิญญาเณ “เอวํ เม วิญญานํ โหตุ,

เอวํ เม วิญญานํ มา อโหสิ”ติ.

วิญญานเป็นอนัตตา (ต่อ)

ยสฺมา จ โข ภิกฺขเว วิญฺญาณํ อนตฺตา,
ตสฺมา วิญฺญาณํ อาพาธาย ลํวตฺตติ,
น จ ลพฺภติ วิญฺญาเณ “เอวํ เม วิญฺญาณํ โหตุ,
เอวํ เม วิญฺญาณํ มา อโหสิ”ติ.

การเห็นอนาคต

ตໍ ก็ มลฺลธ ภิกฺขเว รุปํ นิจุจํ วา อนิจฺจุจํ วาติ ?

อนิจฺจุจํ ภนฺเต.

ยํ ปนานิจุจํ, ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ ?

ทุกฺขํ ภนฺเต.

การเห็นอนัตตา (ต่อ)

ยัม ปณานิจุจัม ทุกขัม วิปริณามธมมัม,

กถุถัม นุ ตัม สมนุปสฺสิติตุ

“เอตัม มม, เอโสหมสฺมิ, เอโส เม อตฺตตา”ติ.

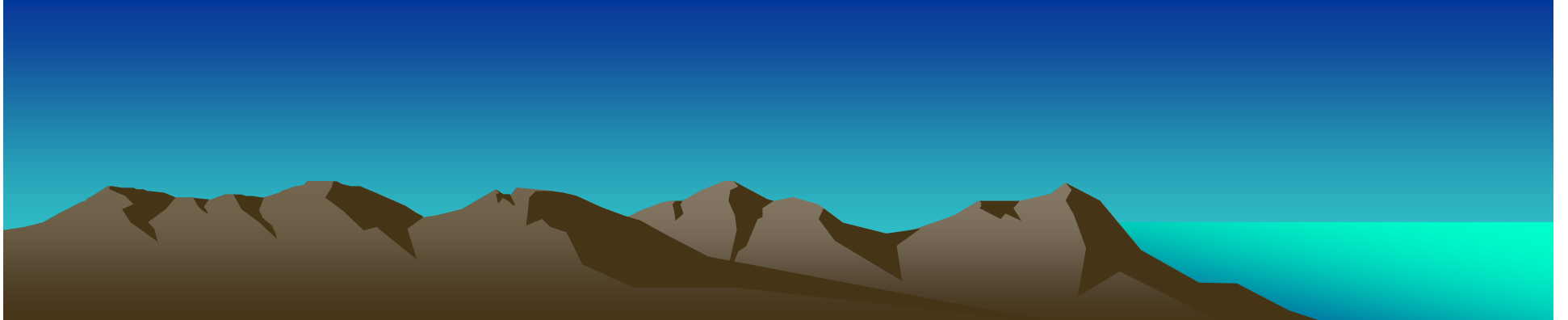
โน เหตุ ภูนฺเต.

เวทนา ... สัญญา ... สงฺขาร่า ...

การเห็นอนัตตา (ต่อ)

ตสฺมาติห ภิกฺขเว ยงฺกิลฺลิจิ รูปี อตีตานาคตปจฺจุปปนฺนํ,
อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา วา, โอปาริกํ วา สุขุมํ วา,
หีนํ วา ปณฺีตํ วา, ยํ ทูเร วา สนนฺติเก วา,
สพฺพํ รูปี “เนตํ มม, เนโสหฺมสฺมิ, น เมโส อตฺตา”ติ
เอวเมตํ ยถาภูตํ สมนฺมปฺปญฺญาย ทญฺฺจพฺพํ.

“เห็น” จึง “เบื่อหน่าย”

เอวํ ปสฺสํ ภิกฺขเว สุตฺวา อริยสาวโก

รูปสุมิปี นิพฺพินฺนํ, เวทนายปี นิพฺพินฺนํ,

สญฺญายปี นิพฺพินฺนํ, สงฺขารेषูปปี นิพฺพินฺนํ,

วิญฺญาณสุมิปี นิพฺพินฺนํ, นิพฺพินฺนํ วิรชชติ,

“คล้ายกำหนด” จึง “หลุดพ้น”

วิราคา วิมูขติ, วิมุตตสุมิ วิมุตตมิตี ญาณ โหติ,
“จีณา ชาติ, วุสิตํ พุรหุมจริยํ, กตํ กรณียํ,
นาปรํ อิตถตฺตยา”ติ ปชานาติ

สวัสดีครับ

